

Vanuit het heilpedagogisch Verbond starten dit najaar verschillende opleidingen, bij- en nascholingscursussen

Voortgezette Opleiding Heilpedagogie / Sociaaltherapie

De Voortgezette Opleiding 2002 – 2004 start met een **introductiedag op vrijdag 20 september 2002**.

Tijdens deze dag vindt ook de afsluiting plaats van de cursus 2000 – 2002, met een **symposium over het beroep van therapeutisch begeleider in de antroposofische zorg- en hulpverlening** (o.a. heilpedagoog en sociaaltherapeut). Dit symposium wordt voorbereid samen met de Beroepsvereniging in oprichting voor Therapeutisch Begeleiders in de antroposofische zorg- en hulpverlening aan mensen met een ontwikkelingsstoornis en/of psychiatrische problematiek, die zich op de middag van 20 september zal presenteren. Alle oud-cursisten, directies, locatiemanagers, hoofden van zorg etc. zullen hiervoor worden uitgenodigd.

Doelstelling:

De Voortgezette Opleiding Heilpedagogie / Sociaaltherapie richt zich op

- verdieping in de antroposofie,
- het ontwikkelen en vergroten van de eigen gezondmakende krachten en
- de verdere ontwikkeling van de persoonlijke professionaliteit in de antroposofische zorg, begeleiding en behandeling van kinderen en volwassenen met een ontwikkelingsstoornis.

Het diploma wordt mede ondertekend door Michaela Glöckler, leidster van de Medische Sectie in Dornach (CH). De opleiding is bedoeld voor medewerkers die de basisopleiding voor heilpedagogisch groepsleider/sociaaltherapeut hebben afgerond of binnen hun werkterrein als zodanig worden erkend en aangesproken. Deze opleiding duurt twee jaar en wordt verzorgd in maandelijkse blokken van drie dagen (155 dagdelen). Plaats: bureau Heilpedagogisch Verbond.

De Voortgezette Opleiding is gebaseerd op de volgende aspecten:

1. Scholing:

bezinning op de individuele scholingsweg en de persoonlijke vraag die daarmee verbonden is. Deze vraag wordt uitgediept en in relatie gebracht tot de eigen beroepsbiografie.

2. Groepssupervisie:

met een groepje van 3 cursisten onder leiding van een supervisor door reflectie leren methodisch (nog meer) zelfstandig en geïntegreerd te functioneren in de uitoefening van het beroep.

3. Zelfstudie:

onderzoeken van denkwijzen en inhouden die bij je vragen passen.

4. Onderzoek in eigen werk:

het eigen beroepsmatig handelen onderzoeken door middel van zelfreflectie. Zelfreflectie wordt ingezet als een middel om het handelen te inspireren.

5. Inhoudelijk:

verdieping en verbreding in de antroposofie door middel van themablokken.

6. Kunstzinnig:

het vermogen om het beroepsmatig handelen op een authentieke en kunstzinnige wijze verder te ontwikkelen.

Aanmelding, voorzien van de handtekening van je eindverantwoordelijke, kan tot begin juli. Een brochure

met aanmeldingsformulier is naar alle huizen van de instellingen verzonden en is tevens verkrijgbaar bij het HPV secretariaat.

Kosten: € 2.034,- per cursist per cursusjaar. Dit bedrag is inclusief lesmateriaal (voorgeschreven literatuur is hier niet inbegrepen), maaltijden, consumpties en eventueel logies.

Applicatieopleiding antroposofische gehandicaptenzorg en (kinder & jeugd)psychiatrie

De applicatieopleiding voor reeds gediplomeerden met een reguliere opleiding zal vanaf de komende herfstvakantie tot aan Pasen 2004 in 30 cursusdagen (60 dagdelen) gegeven worden: woensdag van 09.30 – 17.00 uur, 1 X per 2 weken, vakanties niet meegerekend.

Start: woensdag 30 oktober 2002 op een centrale plaats in het land. Er kunnen maximaal 25 deelnemers geplaatst worden. Bij overtekening zal worden gekeken naar een evenredige verdeling over de instellingen.

Doelstelling

Het gaat in deze opleiding louter om de bijscholing vanuit het antroposofisch mensbeeld, niet om verdieping in de antroposofie, daarvoor is de Voortgezette Opleiding. Centraal staat de vorming tot heilpedagogisch groepsleider of sociaaltherapeut. Er wordt een diploma uitgereikt dat voldoet aan de normen van Opleidingskring die door de Raad (Konferenz, Council) voor Heilpedagogie en Sociaaltherapie (60 afgevaardigden uit alle landen) van de Medische Sectie aan de Vrije Hogeschool voor Geesteswetenschap aan het Goetheanum in Dornach (CH) is ingesteld.

De leerroute van de opleiding kan ook, voortbouwend op de bedrijfsopleidingen in diverse instellingen, gedeeltelijk worden gevolgd. Een centraal deel van de opleiding is de begeleiding vanuit de instelling waar de cursist werkt.

Kosten voor de volledige opleiding: € 1857 / cursist

Deze kosten zijn exclusief mentorbegeleiding (die binnen de instelling plaats vindt), vervangingskosten cursisten, reiskosten cursisten en eventuele verplichte literatuur.

Deze kosten kunnen door verschillende subsidiemogelijkheden worden ondersteund. Ontwikkelkosten worden door het HPV niet in rekening gebracht.

Je **aanmelding**, voorzien van de handtekening van je eindverantwoordelijke, moet uiterlijk op **12 september 2002** binnen zijn. Een informatie brochure kun je opvragen bij het bureau van het HPV.

Bijscholing Therapeutisch Onderwijs

Deze bijscholing bestaat uit 10 woensdagen per schooljaar, 1 woensdag per maand, van 10.00 – 16.00 uur. De bijscholing is bedoeld voor medewerkers in heilpedagogische Kinderdagcentra die minstens een SPW niveau hebben en 2 jaar werkervaring.

Doelstelling

Het ontwikkelen van didactische kwaliteit en het verbinden van individuele zorgplannen met de praktijk van het therapeutisch onderwijs.

Start: woensdag 11 september 2002.

Plaats: bureau HPV

Je **aanmelding**, voorzien van de handtekening van je eindverantwoordelijke, had al op 4 juni binnen moeten zijn, maar je kunt het nog proberen..

Kosten: € 500, exclusief lesmateriaal, boeken etc, inclusief koffie en thee.

Tevens starten er in september op diverse plaatsen in het land oriëntatiecursussen heilpedagogie en sociaaltherapie. Een brochure over deze 10 dagdelen (zaterdagochtend of vrijdagmiddag) durende cursus is bij het HPV secretariaat te verkrijgen. Deze cursussen zijn bedoeld voor belangstellenden die zich willen oriënteren en voor ouders. **Kosten: € 125,-.**

STUDIE-, OPENDAGEN EN SYMPOSIA

Internationale bijeenkomst voor Heilpedagogen en Sociaaltherapeuten

Van 2 - 6 oktober 2002 in het Goetheanum te Dornach, CH.

Informatie: Konferenz für Heilpädagogik und Sozialtherapie, Ruchti-Weg 9, CH-4143 Dornach. Tel: +41-61-7018485; Fax: +41-61-7018104; Email: khs@goetheanum.ch

Vervolg van pagina 2: Jongerenlidmaatschap AViN
Het lidmaatschap stelt jongeren voortaan in staat om al tijdens hun studie of beroepsoriëntatie onbelemmerd kennis te maken met alle aspecten van de vereniging en deel te nemen aan het volledige aanbod van maatschappelijke en spirituele activiteiten. Net als andere leden ontvangen deze leden maandelijks het verenigingsblad Motief.

Motief-special "Antroposofie werkt"

De Antroposofische Vereniging in Nederland (AViN) heeft een special uitgebracht van het verenigingsblad Motief, waarin op een bijzondere wijze aandacht wordt besteed aan de concrete manier waarop mensen in hun leven en hun werksituatie met antroposofie aan de slag zijn. De Stichting ter Bevordering van de Heilpedagogie heeft hieraan financieel bijgedragen, daardoor kon het een aantal exemplaren gratis verkrijgen. Deze exemplaren zullen worden verdeeld over de instellingen van het Heilpedagogisch Verbond. Vraag erom bij het secretariaat van je instelling, het is een interessante en boeiende special.

Discriminatie op grond van ziekte of handicap

Helaas worden mensen met een fysieke, verstandelijke of psychische beperking en chronisch zieken in Nederland nog dagelijks gediscrimineerd. Daarom pleit de Chronisch zieken en Gehandicapten Raad Nederland (CG-Raad) voor een anti-discriminatie wetgeving ten behoeve van haar leden. Nederland heeft, in tegenstelling tot diverse landen in en buiten Europa, nog geen wetgeving die discriminatie op grond van ziekte of handicap verbiedt. De CG-Raad wil onder andere artikel 1 van de Grondwet aanpassen.

Enige voorbeelden: een meisje met Down's syndroom voor wie geen vervolgonderwijs gevonden kon worden; betaal- en geldautomaten die te hoog, te snel of voor blinden onbruikbaar zijn; een te steile rolstoelhelling bij een snackbar voorzien van een bordje "Betreden gehandicapten op eigen risico". De CG-Raad streeft naar het realiseren van een samenleving waaraan deze mensen als volwaardig burger deelnemen, op basis van gelijke rechten, gelijke kansen en gelijke verplichtingen. In Nederland zijn twee wetsvoorstellen in behandeling, maar die zijn volgens de CG-Raad te smal. Ze regelen alleen arbeid, beroepsopleiding en sport, maar niet bijvoorbeeld vervoer, openbare ruimtes, onderwijs, wonen en het aanbod van goederen en diensten.

De CG-Raad stuurt aan op uitbreiding van deze wetsvoorstellen, maar ook op aanpassen van artikel 1 van de Grondwet. Dit artikel verbiedt discriminatie op allerlei gronden, maar nog niet op grond van ziekte of handicap. Meer informatie over de CG-Raad en haar acties is te vinden op www.cg-raad.nl

Uit: Evenwicht, mei 2002

Personeel gehandicaptenzorg dreigt uit vak te stappen

Een groot deel van de zorgverleners in de verstandelijk gehandicaptenzorg, zo'n 70%, overweegt een andere baan te zoeken. Dat blijkt uit een enquête van het comité Zorg voor Iedereen. De resultaten, zijn uiteen gezet in het rapport "Waar een rijk land arm in is, deel 2". Volgens het comité en ook de mensen uit het zorgveld zelf is de zorg voor verstandelijk gehandicapten beschamend slecht. Met name het tekort aan gekwalificeerd personeel wordt in het rapport als een van de grootste knelpunten genoemd. De belangrijkste gevolgen van het personeels tekort in de gehandicaptenzorg is volgens de ondervraagden de toenemende agressie, de inperking van de vrije tijdsbesteding van de patiënten en de belemmering op de persoonlijke ontwikkeling van de gehandicapten bewoners. 84% geeft aan dat de grenzen van verantwoorde zorg zijn bereikt en dat er steeds meer sprake is van menonwaardige situaties.

Uit: Tubantia, mei 2002

Bewonersconferentie te Overkempe

Bewoners van instellingen uit Nederland en België zijn van 21 tot 23 mei bij elkaar gekomen voor de bewonersconferentie die georganiseerd werd door Overkempe. 3 dagen lang zijn bewoners bezig geweest rond het thema "MEZELF ZIJN".

In werkgroepen werd aandacht besteed aan onderwerpen die in hun leven een belangrijke rol spelen, zoals hoe omgaan met relaties, communiceren en zelfstandig wonen.

Voor impressies en informatie: www.tituel.nl.

COLOFON

**7e jaargang, nummer 59
juni 2002**

De verbinding is het informatiebulletin van het Heilpedagogisch Verbond en verschijnt 9x per jaar.

Het wordt gemaakt voor medewerkers, ouders en belangstellenden die betrokken zijn bij de heilpedagogie en sociaaltherapie. Verspreiding vindt plaats via de secretariaten van de lidinstellingen van het HPV en het HPV secretariaat. Verzending naar huisadres is mogelijk. De samenstellers behouden zich het recht voor ingezonden mededelingen te redigeren.

Inleveren kopij voor volgende verbinding vóór 15 augustus.

Samenstelling:

Bernard Heldt, Roelien Kort en Patty Buck.

Redactieadres:

Secretariaat Heilpedagogisch Verbond
Baarnseweg 5
3735 MK Bosch en Duin
Telefoon 030 692 71 99
Fax 030 692 71 90
E-mail hvp@heilpedagogie.nl
Website www.heilpedagogie.nl

VERBINDING

Mevrouw Nel Lievegoed-Schatborn 93 jaar

Op 14 juni 2002, de dag dat deze nieuwe Verbinding voor het eerst verschijnt, wordt mevrouw Nel Lievegoed, een van de eerste pioniers van de heilpedagogische beweging in Nederland 93 jaar!

Nadat haar echtgenoot Bernard Lievegoed de Zonnehuizen had opgericht, is zij decennia lang directeur geweest en heeft haar (alerte en krachtige) stempel op de Nederlandse heilpedagogische beweging gedrukt. Ooit schreef de Sampo dat zij tot de allersterksten

behoort, en we mogen gerust stellen dat dit zo is. Wij dragen haar een bijzonder warm hart toe, wensen haar een feestelijke dag en dragen deze eerste nieuwe Verbinding aan haar op.

Mevrouw Lievegoed-Schatborn (r) in gesprek met zuster Miep: twee pioniers van de Zonnehuizen Veldheim Stenia

INSTELLINGSNIEUWS

OlmenEs gaat weer bouwen!

Het heeft lang geduurd, maar we hebben nu echt de toestemming om te gaan bouwen aan onze volgende fase. Met taart hebben we het met elkaar gevierd! Er komen zo'n 40 bewoners bij in OlmenEs en daarvoor worden er drie nieuwe woonhuizen gebouwd. Maar eerst gaan we beginnen met een zaal, omdat we anders geen dagopening kunnen houden met elkaar. Ook komt er een centrale keuken, een restaurant en misschien een winkel. Deze maand nog start de bouw. Er is al gekapt en het terrein wordt bouwrijp gemaakt. Al met al staat er de komende tijd veel te gebeuren. De bewoners die in de nieuwe huizen komen wonen, zijn al in beeld. Uiteraard willen we ook graag in contact komen met enthousiaste mensen die mee willen bouwen aan deze uitbreiding. Vooral mensen met ervaring in de heilpedagogie/ sociaaltherapie zijn welkom. Vooruitlopend op de start zijn we nu al op zoek naar een eerste huisleider.

Magenta feestelijk geopend

Donderdagmiddag 30 mei was de feestelijke opening van het geheel renoveerde werkplaatscentrum Magenta in Driebergen. Op het plein voor de ingang is een opvallende fontein gebouwd met daarin gemetseld 12 tegels van de instellingen, hier vond de officiële opening plaats door de burgemeester van Driebergen. 50 volwassenen vinden hier dagelijks een geweldige uitdaging. In het oude pand waren reeds keramiek, hout en textielwerkplaatsen. Nieuw is een schilderatelier waar vooral gewerkt wordt met vlakke technieken, schilderen, tekenen etc. en een winkel. Het centraal bureau Ita Wegman Stichting heeft zijn kantoor op de eerste verdieping en verzorgt Karmijn er de vakopleidingen voor mensen met een verstandelijke handicap keramiek en weven.

Overkempe 10 jaar!

Na jaren van intensieve voorbereiding kwamen in 1992 de eerste bewoners op Overkempe wonen. De initiatiefnemers, ouders en medewerkers, startten met hooggespannen verwachtingen en idealen. De eerste tien levensjaren van Overkempe zijn niet eenvoudig geweest. De werkelijkheid binnen de zorg toonde zich zeer weerbarstig. Nu, anno 2002, heeft Overkempe een ander uitzicht op de zorg en haar positie daarbinnen, mede ingegeven door de vraaggestuurde bekostiging. Dat uitzicht heeft zij verworven door enorme inzet en volharding van velen; bewoners, ouders en medewerkers. De vraaggestuurde bekostiging appelleert aan verdergaande samenwerking

tussen alle betrokkenen. Ter gelegenheid van het 10-jarig bestaan van Overkempe, dit jaar, heeft de instelling op 30 mei jl. een miniconferentie georganiseerd met als thema: 'Samenleven als therapie'. We willen de Overkempenaren hartelijk feliciteren!

De Maartensplaets verhuist

De kleinschalige zorgboerderij "De Maartensplaets" van de stichting Heimdall te Brummen is per 1 juni verhuist naar het dorpje Leuvenheim bij Brummen. Op een mooie locatie, staat de inmiddels verbouwde boerderij aan de IJsseldijk en bewoners en dieren zullen zich snel thuis voelen. Ria de Jong en Tom de Greeuw zijn de inwonende begeleiders en wonen en werken hier samen met 4 zorgvragers. Daarnaast komen er overdag nog enkele zorgvragers uit de omgeving.

Voor meer informatie: De Maartensplaets, Arnhemsestraat 155, 6974 AJ Leuvenheim. Tel. 0575 56 03 05.

Bronlaak

heeft een nieuw logo. Op tweede pinksterdag is dit geïntroduceerd door het hijsen van de vlag met de vernieuwde huisstijl. Het nieuwe logo is ontstaan in een proces waarin een elftal leden van de gemeenschap, medewerkers en zorgvragers, actief hebben deelgenomen. Veel kwaliteiten en beelden zijn in dat proces benoemd, geschilderd, ervaren en op waarde geschat.

Open Dag op de Dijkhof

Op zaterdag 22 juni doet Hulpverleningsboerderij De Dijkhof, afdeling van Zonnehuizen Veldheim Stenia, mee aan de Landelijke Open Dag van Zorgboerderijen. Belangstellenden zijn deze dag welkom tussen 11.00-16.00 uur. Er zullen rondleidingen op de boerderij worden gegeven en natuurlijk ook uitleg over het zorgaanbod. In een restaurantje zal koffie en zelfgemaakte koek, broodjes en soep te verkrijgen zijn. Ook staan er diverse kraampjes met producten van de boerderij en zullen er verschillende activiteiten voor kinderen worden georganiseerd.

Inlichtingen: De Dijkhof, tel. 0343 52 41 54.

verder IN DE VERBINDING

- ✓ Frans Broekhuizen van de Zonnehuizen Veldhuis Stenia
- ✓ 5 vragen aan Marco Grünbauer
- ✓ vacatures
- ✓ opleidingsnieuws
- ✓ Internationaal
- ✓ en verder

Professionalisering en antroposofische visie bijten elkaar niet

Beleidsplan, professionalisering, relatiernetwerk, transparantie, jaarplannen. Termen die je niet snel zou verwachten in de heilpedagogie. Toch staan deze woorden in het beleidsplan 2002-2005 van Zonnehuizen Veldheim Stenia. Bestuurder Frans Broekhuizen legt de noodzaak uit van het beleidsplan.

Pilaren, nissen en een statige trap. De trap die leidt naar een voormalige majestueuze burgemeesterswoning. In deze woning huisvest een gedeelte van de raad van bestuur van Zonnehuizen Veldheim Stenia. De deur staat niet op een kier, maar wijd open. De deur als symbool voor de openheid. De openheid die het antroposofisch expertisecentrum voor kinderen en jeugdigen in het begin van de 21ste eeuw betracht. Als eerste van de instellingen die aangesloten zijn bij het Heilpedagogisch Verbond, komt de Zeistse organisatie met een beleidsplan. De titel is helder: Zonneklaar. De periode van het beleidsplan ook: 2002-2005.

Introvert

Het beleidsplan komt niet uit de lucht vallen. Bestuurder Frans Broekhuizen vindt dat de organisatie jarenlang sterk naar binnen gericht was. 'Bij Zonnehuizen Veldheim Stenia stond de cliënt voorop. Als organisatie waren we introvert. En dat terwijl we een (boven)regionaal en landelijke functie hebben. Voor beleid was naar verhouding vrij weinig aandacht.'

Solitair vat Broekhuizen de organisatie samen. En dat past volgens hem niet bij een expertisecentrum met een uitgebreid netwerk van instellingen en instanties waarmee ze samenwerkt. Wat daar wel bij past is openheid, transparantie en samenwerking, merkt hij op. 'Met het beleidsplan hebben cliënten en relaties waarmee we samenwerken nu meer duidelijkheid wat Zonnehuizen Veldheim Stenia te bieden heeft. Door professionele behandelmethoden en gebruik te maken van wetenschappelijke inzichten kunnen we de dienstverlening toetsen op effectiviteit. En tevens kunnen we zien of de behandelmethode wel aansluit op de hulpvraag.'

Ook andere externe factoren rammelden aan de poorten van de Zeistse organisatie. Inspectie, zorgverzekeraars en de centrale overheid verlangen een beleidsplan. 'Wij kunnen nu ook aan hen rekenschap afleggen wie we zijn en wat we doen.'

Dijk doorweekt

Een andere reden voor het maken van het beleidsplan is het personeel. 'Jarenlang woonden en werkten medewerkers op het terrein. De afgelopen tien jaar is dat in

een neergaande lijn gegaan. Slechts een handvol personeelsleden woont nog op het terrein. Maar vanuit de antroposofische inspiratie was er in de kliniek sprake van een opnamebeleid gericht op de doelgroep kinderen en jeugdigen met ernstige en complexe problematiek. De zorgzwaarte was daardoor niet in verhouding met de draagkracht van de medewerkers en de organisatie. Met het beleidsplan komt daar een einde aan.' De introductie en de invoering van het beleidsplan liep betrekkelijk gemakkelijk, merkt Broekhuizen op. Het beleidsplan biedt ook duidelijkheid en stelt grenzen. 'Velen voelen zich voor alles verantwoordelijk. Iedere medewerker weet waar zijn verantwoordelijkheid begint en eindigt. Het probleemoplossend vermogen neemt toe, alsmede de kwaliteit en doelmatigheid van werken.' Het intensiever samenwerken met andere organisaties biedt ook nieuwe kansen voor het personeel. 'Medewerkers kunnen bij een andere samenwerkende instelling gemakkelijker hun loopbaan voortzetten.'

Toegevoegde waarde

Professionalisering en antroposofische mensvisie bijten elkaar niet, vindt de bestuurder. 'Beiden kunnen naast elkaar leven. Het is slechts een accentverschuiving. De vraag alleen is: waar leg je die. Professionaliteit is de basis oftewel voorwaardenscheppend voor antroposofie. De antroposofische visie is nog steeds een belangrijke waarde. Een toegevoegde waarde in de aanpak. Een toegevoegde waarde die her- en erkend wordt. Een state of art. Maar het werk kan niet uitsluitend met de exclusieve heilpedagogische gedachte worden volbracht. Het is een opgave om professionaliteit, heilpedagogie en jeugdpsychiatrie en verstandelijk gehandicapten te laten versmelten in een state of art.'

Eigentijds jasje

Idealisme en zakelijkheid. Vastgelegd in het kloekke 43-pagina's tellend beleidsplan. Zonnehuizen Veldheim Stenia gaat op zoek naar een juiste balans. Ondertussen rolt het balletje van de professionalisering verder. De bestuurder wil niet het kind met het badwater weggoien. 'De oude woorden van de heilpedagogie gaan plaatsmaken voor nieuwe woorden. Eigentijdse woorden in

Frans Broekhuizen

een eigentijds jasje. Onmiskenbaar. Het is een opgave om dat goed neer te zetten. Ondanks die zoektocht blijft het heilpedagogisch klimaat aanwezig. Alleen is het nu eenvoudiger om aansluiting te vinden bij andere maatschappelijke ontwikkelingen.' Broekhuizen verwacht dat ook andere antroposofische organisaties de deur verder zullen open zetten. 'Ook zij zullen aan de buitenwereld moeten laten zien waar we voor staan.' De deur van de voormalige burgemeesterswoning blijft open staan. De wind heeft vrij spel op deze zomerse lentedag. De wind die professionalisering en de antroposofie mensvisie met zich meevoert. Samen.

Zonnehuizen, Veldheim Stenia

Zonnehuizen Veldheim Stenia richt zich op het ondersteunen en behandelen van kinderen en jeugdigen met een psychiatrisch problematiek, verstandelijke handicap en ontwikkelingsproblemen. Ze biedt poliklinische zorg (diagnostiek en kortdurende behandeling), (langdurige) ambulante zorg, behandeling en begeleiding, dagklinische behandeling en zorg, klinische behandeling en zorg, zorgverleningsboerderijen, logeerkamer en -logeerboerderij, (intensief) begeleid wonen, multifunctioneel centrum, speciaal en voortgezet speciaal onderwijs.

Mark van Seggelen

EN VERDER

Medisch-therapeutische sectie van de Vrije Hogeschool voor Geesteswetenschappen

Na de geslaagde conferentie in februari over het thema 'Bronnen van gezondheid' zijn de voorbereidingen voor de nieuw conferentie al weer gestart. De jaarlijkse conferentie voor 2003 is vastgesteld op zaterdag 8 februari. We hopen dat u er bij uw jaarplanning rekening mee kunt houden.

Het thema van deze conferentie zal zijn: HET HART.

Daarbij valt te denken aan verschillende gezichtspunten zoals: het hart als sleutel tot gezondheid, als ankerpunt van het gevoelsleven, maar ook het hart als bedreigd orgaan in deze tijd, getuige de veelvoorkomende hartziekten en agressie. Zowel preventief als curatief en vanuit het perspectief van de salutogenese valt er veel over het hart te zeggen en is er nog veel te ontwikkelen.

We zijn op zoek naar mensen die een bijdrage willen leveren aan deze conferentie. Bijvoorbeeld: literatuur verzamelen, een verhaal houden, een

werkgroep leiden, een presentatie geven. Wanneer u iemand weet of zelf uw medewerking wilt geven, dan graag een **reactie** naar het secretariaat van de Antroposofische Vereniging ter attentie van Truida de Raaf. (tel. 030 691 82 16, fax: 030 691 40 64, e-mail: secretariaat@antrop-ver.nl)

Het adres van het zorgloket Oost Nederland is veranderd, het huidige adres is:

Zorgloket Oost Nederland - Jan Hooglandstraat 31 - 8121 BV Olst tel: 0570 56 34 54 - fax: 0570 56 59 38 email: zorgloket@wxs.nl

Website

De Konferenz für Heilpädagogik und Sozialtherapie in Dornach (CH) heeft een eigen website: www.goetheanum.ch/khs

Werken om wijzer te kunnen zijn

Over groentepakketten

Je heb iets nodig om gelukkig te zijn. Voor je gezondheid. Vaste werk heb je nodig. Zonder werk kan de mens niet leven, je hebt werk nodig om te kunnen leven. Anders blijft de mens maar zitten en niks doen word te dik om zelf een eigen bezigheid te kunnen ont-plooien en tot rust te komen. En zo kan de mens zijn

eigen bezigheid ontwikkelen tot hij het zelf door heeft om een mens te zijn om zelf wijzer te kunnen zijn.

Joeri van Gouwbergen, tuinmedewerker Widar (B). Uit: Jaarverslag 2001 Widar

Jongerenlidmaatschap AViN

Met de introductie van een speciaal jongerenlidmaatschap zorgt de Antroposofische Vereniging in Nederland (AViN) voor een novum in de wereldwijde antroposofische beweging. Vanaf mei 2002 kunnen jongeren in Nederland t/m hun 27e jaar voor een bedrag van € 25 per jaar lid worden van de vereniging. Het betreft een volwaardig lidmaatschap dat toegang biedt tot alle activiteiten en voorzieningen van de vereniging. Het jongerenlidmaatschap geeft stemrecht in de algemene ledenvergadering en houdt tevens het lidmaatschap in van de Algemene Antroposofische Vereniging (AAG) in Dornach (Zwitserland). Met de introductie van dit speciale lidmaatschap wil het bestuur van de AViN de toegankelijkheid van de vereniging voor jongeren vergroten. Hierbij wordt vooral gedacht aan studenten van antroposofische beroepsopleidingen en jonge medewerkers en stagiaires in antroposofische organisaties.

Lees verder op de achterpagina.

Kunst als ontwikkelingsweg

Wie...?

Marco Grünbauer, 38 jaar, werkt bij Magenta in Driebergen en runt het schilderatelier.

Marco Grünbauer

Wat heeft je gebracht om te gaan werken in de antroposofische gezondheidszorg?

Ik ben, na een heel aantal wel of niet afgemaakte opleidingen, terecht gekomen op de kunstacademie. Daar achteraan heb ik de lerarenopleiding tekenen gevolgd. Het beeldende zat eigenlijk van jongs af aan al in de genen.

Met de antroposofie kwam ik in aanraking door een antroposofische zangtherapeute. Door haar lessen en gesprekken kwamen er aspecten bij mij naar boven waar ik mij helemaal niet van bewust was. Later ben ik gaan werken op een middelbare vrijeschool, dat was op zich leuk maar de structuur van de school legde mij ook wel erg vast. Ik merkte dat ik graag met volwassenen werk. Ik kreeg een aanbod om bij Camphill Gemeenschap Christophorus te werken als assistent met bovenbouwkinderen en een half jaar later bij het opstarten van een kaarsenwerkplaats. Had daar trouwens 8 jaar geleden al een keer gesolliciteerd maar dat toen weer losgelaten omdat ik wonen en werken niet wilde combineren. Ik ben niet zo'n gemeenschapsmens.

Het werken met mensen met een verstandelijke handicap is heel speciaal, de ontwikkelingen die je doormaakt en de band die je krijgt. Eén persoon staat centraal in de ontwikkeling van een proces, dat steeds bijzonder en verrassend is. Ik streef er naar voorwaarden te creëren voor een ontwikkeling, geef de "tools", leer ze hoe je met de materialen om moet gaan, maar doceer niet het proces. Kunst als ontwikkelingsweg gebruiken, dat is m.i. waar het om draait.

Heeft het werken in de antroposofische zorg je tot andere inzichten gebracht?

Wat mij aantrekt is wat ik hier dagelijks beleef, ik ben heel erg iemand van het ervaren. De contacten kunnen heel diep gaan. Dan denk ik wel eens wat geef je mij veel, dit heb ik in ander werk nooit zo ervaren. Niet alleen de volwassenen die hier komen ontwikkelen zich maar ik krijg zelf ook die ruimte tot ontwikkeling. Over en weer voedt met elkaar in dit werk.

Ik zie mezelf hier ook meer als een regisseur van een grotere beweging, er zijn tijden dat iedereen zich mee laat nemen in de zwaarte van het werk, het volgende moment is er een sfeer van geïnspireerd zijn. Dat hoort bij een atelier.

Wat spreekt je aan en heb je specifieke wensen m.b.t. je werk?

Een wens ten aanzien van beeldende technieken heb ik in de vorm van lithografie (steendruk). Dit is een nog tamelijk onontgonnen gebied voor mensen met een verstandelijke handicap en biedt vooral veel ambachtelijke processen, waar iedereen aan mee kan werken. Nu is ieder hoofdzakelijk individueel bezig en het zou fantastisch zijn om gemeenschappelijk aan één proces bezig te zijn en dit samen verder te ontwikkelen. Jarenlang heeft de antroposofie vooruitgelopen in de zorg voor mensen met een verstandelijke handicap en helaas is dat vernieuwende er een beetje af. Ik zie ook te veel mensen die zich nauwelijks of niet met de antroposofische inhoud verbinden. Verder blijft een probleem in de zorg: er is gebrek aan middelen en menskracht.

Kun je 5 trefwoorden noemen die verband houden met jou en je werk?

Ontwikkeling – Inspiratie — Vrijheid – Kunst – Delen.

INTERNATIONAAL NIEUWS/ECCE

Vrijescholen behoren toch niet tot een sekte!

De vrijescholen in Frankrijk hebben een officieel schrijven van het Ministerie van Onderwijs ontvangen, dat ze niet tot een sekte behoren. Het zal nog wel even duren totdat dit overal is doorgedrongen, maar het betekent in ieder geval een het einde van een zeer moeilijke periode voor de antroposofische beweging in Frankrijk. Uit: Rondbrief Internationaal Hulpfonds, voorjaar 2002

Bescherming van de Europees Commissaris Anna Diamantopoulou

Het Europees Samenwerkingsverband voor Heilpedagogie en Sociaaltherapie (ECCE) bestaat dit jaar 10 jaar. Er wordt verder een congres georganiseerd dat de beïnvloeding van de Europese politiek op de integratiemogelijkheden van mensen met een ernstige (meervoudige) handicap beoogt.

Dit congres mocht worden gehouden in het Europees Parlement: heel uitzonderlijk. Zonder slag of stoot ging dat niet, want er komt een ballotage aan te pas, die de integriteit en goede naam van de organisatie beoordeelt. Maar de antroposofische heilpedagogie staat Europees goed aangeschreven en mocht dus komen. Het bestuur van het ECCE, hierin aangevoerd door haar secretaris/penningmeester Bernard Heldt (NL), ging echter verder en vroeg de speciale bescherming van de Europees Commissaris (zeg: minister) van Sociale zaken en Werkgelegenheid, de Griekse mevrouw Anna Diamantopoulou, waaronder de gehandicaptenzorg valt. Haar kabinet onderzocht het thema van het congres, de achtergronden van het ECCE en de bedoelingen en verstrekte de bescherming; de vermelding: "Under the patronage of Mrs. Anna Diamantopoulou, Member of the European Commission" mag gevoerd worden. Vervolgens stapten ECCE voorzitter, Adrienne Thier (BE) en vice-voorzitter, Leonardo Fulgosi (CH) vergezeld van

Frans ECCE leden, met een uitnodiging voor dit congres naar een aantal belangenorganisaties in Frankrijk. Alle deuren vielen plotseling open voor de nog kort geleden tot sectarisch bestempelde en met argwaan bekeken heilpedagogie en sociaaltherapie in Frankrijk. Met égards werden ze ontvangen en behandeld!

Ontwikkelingen in Tsjechië

In Tsjechië, dat zich voorbereidt op het lidmaatschap van de Europese Unie, wordt het politieke klimaat de laatste jaren bedorven door schandalen en corruptie. Handjeklap tussen politieke partijen, bedrijven en onderwereld maken de politiek er niet geloofwaardiger op. In de antroposofische beweging echter zijn veel zaken tot stand gekomen in de laatste 10 jaar. Er komen nog steeds vrijescholen bij, er is een Tobiasschool, een therapeuticum, een vereniging voor antroposofische artsen, een patiëntenvereniging, antroposofische uitgeverijtjes enz. Het afgelopen jaar werd er een Camphillgemeenschap opgericht naast het reeds bestaande initiatief van Therapeutische Werkplaatsen in Nova Vez. De opleiding voor heilpedagogie en sociaaltherapie Tabor bestaat nu 5 jaar; vorig jaar liepen een aantal studenten stage in Orion, Rotterdam.

Uit: jaarverslag 2001 Stichting Helias

Ontwikkelingen in Rusland

Er zijn behoorlijk wat Nederlanders betrokken bij de ontwikkelingen van instellingen en opleidingen voor heilpedagogie en sociaaltherapie in Rusland. Zoveel zelfs dat er speciale bijeenkomsten worden georganiseerd voor Nederlanders die bij deze ontwikkelingen betrokken zijn. Dit is niet onbelangrijk; onlangs nog bleek dat er vanuit eenzelfde opleidingsinitiatief in Nederland verschillende docenten voor hetzelfde vak werden aangezocht en gevonden! Dit is slechts één voorbeeld. Twee jaar geleden ontmoetten tijdens de heilpedagogische conferentie in Dornach (CH), initiatiefnemers uit Moskou elkaar. Ze bleken aan dezelfde kant van de stad een heilpedagogisch initiatief op te zetten, zonder ooit van elkaar

gehoord te hebben. Ook kenden ze de al jaren bestaande Ita Wegman Opleiding voor heilpedagogie in Moskou niet. Men was op verschillende plaatsen bezig het wiel geheel opnieuw uit te vinden en daar hulp (ook in menskracht) voor te zoeken in het Westen. Daarbij bestreden sommige initiatieven elkaar openlijk! Gelukkig is hier nu een eind aan gekomen. Er is al enkele jaren een eigen Russische Heilpedagogische Conferentie, waardoor iedereen met elkaar in verbinding kan staan en ontwikkelingen kunnen worden uitgewisseld. Zo zijn er gerenommeerde opleidingen voor Heilpedagogie in Petersburg en Moskou (langer dan 10 jaar geleden opgezet door de Nederlander Remco van der Plaat), en initiatieven o.a. in Tsjeboksary, Jekatarinenburg. Er zijn instellingen en initiatieven hiervoor in o.a. Moskou, Tsjeboksary, Alaty, Rostov aan de Don, Jekatarinenburg.

Reken maar dat er heel veel ontwikkelingsgeld van antroposofisch georiënteerde fondsen wordt geïnvesteerd en dat er zeer veel menskracht vanuit Nederland wordt ingestoken.

Stichting Helias coördineert veel van dit ontwikkelingswerk.

Bij deze ontwikkelingen zijn o.a. de volgende Nederlanders zijn betrokken: Bas Pedroli, Ada Colijn, Truida de Raaf, Annejet Rümke, Floor de Koster, Martin Niemeijer, Henk Poppenk en wellicht nog anderen. Mocht iemand in deze ontwikkelingen interesse hebben en deze mensen niet kunnen vinden: het bureau van het ECCE heeft ook alle informatie: zelfde adresgegevens als het Heilpedagogisch Verbond.

Jaarlijkse conferentie van de antroposofisch-medische beweging in het Goetheanum

Deze jaarlijkse conferentie voor medewerkers over de hele wereld wordt gehouden van zondag 15 tot woensdag 18 september a.s. in Dornach (CH). Het thema is: 'Hoe kunnen we tegenwoordig de werking van de antroposofische geneeskunde begrijpen en vaststellen?'

BRONLAAK TE OPLOO,

zijn op zoek naar 2 medewerkers voor de functies van:

1. Eindverantwoordelijke (m/v) 60% voor de "Sterrenboom"
2. Eindverantwoordelijke (m/v) min. 80% voor het "Tom Fiedlerhuis"

Voor beide functies geldt:

De (meewerkend) eindverantwoordelijke draagt de verantwoording voor de zorg aan de bewoners, de coaching van het team en het beheer van het huis. De eindverantwoordelijke ontvangt leiding van een clustercoördinator en werkt in clusterverband samen met de eindverantwoordelijken van 3 andere huizen. Er wordt gewerkt in onregelmatige diensten.

Van de nieuwe eindverantwoordelijke verwachten we een hbo denk- en werkniveau. Hij/zij heeft ervaring in het werken met mensen met een verstandelijke handicap. Daarnaast is hij/zij iemand die een visie heeft op hoe mensen in een team en in een groep elkaar kunnen stimuleren in hun ontwikkeling.

Functie 1: Voor informatie kun je contact opnemen met Dörte Alderliesten, e-mail: adoerte@hotmail.com of met Peer van Bussel tel: 0485-388921.

Functie 2: Voor informatie kun je bellen met Rien ten Brinke tel: 0485-388921 of 06-10641750.

Wij bieden: Een contract van een jaar, wat bij gebleken geschiktheid omgezet kan worden in een contract voor onbepaalde tijd.
Goede begeleiding, opleidingsfaciliteiten, kinderopvang.
Een goede werkomgeving en leuke collega's.

Schriftelijke sollicitaties sturen naar Bronlaak, t.a.v. Maria Megens, personeel en opleiding, Gemertseweg 36, 5841 CE Oploo.

HELIANT AMBULANTE HULPVERLENING TE ZEIST,

is bedoeld voor gezinnen met een kind met een verstandelijke handicap en/of psychiatrische diagnose.

De leeftijd van de kinderen is 0-21 jaar.

Op uiteenlopende tijdstippen hebben diverse kinderen en jeugdigen individuele begeleiding nodig in hun thuissituatie. Jouw activiteiten kunnen bestaan uit wandelen, fietsen, zwemmen, knutselen en voorlezen etc.

Op dit moment zijn er de volgende vragen om begeleiding:

In Amersfoort	voor een jongen van 5 jaar. 2x per maand op zaterdag van 10.00-16.00 uur.
In Montfoort	voor een jongedame van 16 jaar op donderdag van 16.30-20.30 uur.
In Veenendaal	voor een jongedame van 13 jaar op woensdag van 13.15-15.30 uur, begeleiding bij paardrijden.
In Wijk bij Duurstede	voor een jongeman van 15 jaar op dinsdag van 15.30-17.30 uur.
In Driebergen	voor twee kinderen van 6 en 9 jaar op dinsdag van 18.00-19.00 uur en donderdag van 7.30-8.45 uur en 1x per 3 weken een avond van 19.00-23.00 uur.
In Zeist	KJP dagbehandeling; Aventurijn, voor een jongen van 9 jaar, 5 dagen van 3 uur.
In Utrecht	voor een jongeman van 17 jaar, een dagdeel per week op maandag of vrijdag.

Voor meer informatie over deze vacatures kun je contact opnemen met:

Heleen Steinbuch, tel. 030-6985223.

Schriftelijk of telefonisch reacties graag zo spoedig mogelijk richten aan:

Zonnehuizen Veldheim-Stenia, afdeling P&O, Sjannie Keetels, Utrechtseweg 69, 3704 HB Zeist.

STICHTING DE BEUKENHOF TE BREDA,

zoekt voor een van de woonhuizen:

een inval eerste woonbegeleider m/v 32 uur

In verband met tijdelijke vervanging van een langdurig zieke. Doorstroom naar een vaste aanstelling is niet uitgesloten. De eerste woonbegeleider heeft naast begeleidende taken ook enkele coördinerende en ondersteunende taken naar zijn/haar collega's.

Wij vragen:

- SPW, SPH, Heilpedagogische of vergelijkbare opleiding.
- Minimaal enkele jaren werkervaring.
- Organisatorische kwaliteiten en sociale vaardigheden .
- Bekendheid met en affiniteit tot de antroposofische levensvisie.
- Ervaring m.b.t. gedragsproblematieken.
- Affiniteit tot het boerenleven.

Wij bieden:

- Een inspirerende werkomgeving op een mooie landelijke plek.
- Salarisering volgens CAO Gehandicaptenzorg.

Voor informatie over de Beukenhof en de bovengenoemde functie kunt u bellen met:

Gineke de Graaf tel.076-5246003 (tussen 8.30 en 13.00 uur).

CAMPBILL VILLAGE KIMBERTON HILLS IN AMERIKA,

Medewerkers gevraagd in Camphill Village Kimberton Hills. Deze gemeenschap is gevestigd in de Verenigde Staten op een uur rijden van Philadelphia. Voor meer informatie www.camphillkimberton.org.

Het adres: Camphill Village Kimberton Hills, Box 155, Kimberton, PA 19442, USA.

OLMENES TE APPELSCHA,

Zoekt een huisleider m/v, wanneer je belangstelling hebt kun je bellen met Janneke Doeksen, telefoon 0516-438100, op dinsdag, woensdag en donderdag.

Voor meer informatie kun je terecht op onze website www.OlmenEs.nl.

AGENDA

14 juni 10.15 – 15.30 uur
Algemeen Bestuur HPV
19.00 – 21.30 uur
Thema Gedelegeerdenavond

18 juni Examens Raphaëlstichting SPW

17 juni 10.15 – 12.30 uur
Dagelijks Bestuur nr. 8

19 juni 13.30 – 16.30 uur
Mandaatgroep Onderzoek

19 t/m Voortgezette Opleiding.
21 juni Thema: De menselijke scholingsweg

20 juni 13.30 – 16.00 uur
Applicatie Commissie

26 t/m Examens Zonnehuizen SPH
28 juni

27 juni Examens Michaelshoeve/Overkempe SPW

1 juli 14.00 – 16.00 uur
Bijeenkomst docenten
Opleiding Ambulante Heilpedagogie

Sluitingsdatum Verbinding nr. 60:
15 augustus 2002

2 sept. 10.15 - 12.30 uur
Dagelijks Bestuur nr. 9
13.15 – 15.00 uur
Mandaatgroep Financiën

4 t/m Voortgezette Opleiding. Thema: Afsluiting
6 sept. onderzoeksprocessen en terugblik op de opleiding

13 sept. 10.00 – 16.00 uur
Miniconferentie voor Fondsen wervers

19 sept. 10.00 – 12.30 uur
Applicatie Commissie

20 sept. 10.00 – 12.30 uur
Introductie ochtend
Voortgezette Opleiding nr. 6
14.00 – 17.00 uur
Afsluiting Voortgezette Opleiding no. 5 met symposium presentatie
Beroepsvereniging voor Heilpedagogen en Sociaaltherapeuten

23 sept. 10.15 – 12.30 uur
Dagelijks Bestuur nr.10

30 sept. 10.15 – 12.30 uur
Dagelijks Bestuur nr.11
13.15 – 15.00 uur
Mandaatgroep Strategische Ontwikkeling

Verbindinkjes**Aangeboden:****Bruin lederen piloten jack,**

maat 42, € 40,--
030 – 6956606

2 persoons nieuwe bank,

uitstekende kwaliteit, klassieke stijl
stof blauw/gele ruit € 200,--
030-2285790

Duitse Mittenwalder alt-viool.

Weinig bespeeld en in zeer goede staat,
uitstekende studieviool,
inclusief koffer € 485,--
0516-520234

Wij verwelkomen verbindinkjes!!!

Woonruimte gezocht...?, Vakantie adres...?,
Cursus...?, Op zoek naar...?

Opgave schriftelijk of digitaal aan het secretariaat voor 15 augustus